

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 5865

гр. София, 07.07.2023 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав,
в закрито заседание на 07.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

като разгледа дело номер **3022** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. АПК, вр. чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Предмет на разглеждане са предявените от Т. М. Б. от [населено място] обективно кумулативно съединени иски за присъждане на обезщетения за претърпени вреди вследствие на отменен като незаконосъобразен административен акт - Решение №РД-Е112-85/30.09.2021 г., а именно: Обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на левовата равностойност на 5414,81 евро, представляващи разходи за проведено лечение, мораторна лихва за забава, считано от датата на издаване на акта, 30.09.2021 г. до датата на предявяване на иска – 28.03.2023 г. в размер на 1609,94 лева, както и законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата и Обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 15000 лева, ведно с мораторна лихва върху сумата, считано от 30.09.2021 г. до датата на предявяване на иска – 28.03.2023 г. в размер на 2270,84 лева, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане. Ищецът твърди, че Решение №РД-Е112-85/30.09.2021 г. на Управителя на НЗОК е отменено с Решение №1643/14.03.2022 г. по адм. д. №10209/2021 г. на АССГ, потвърдено с Решение №53/05.01.2023 г. по адм. д. №4636/2022 г.

В исковата молба е посочено, че ищецът е имал проблеми със зрението от ранна детска възраст. На 24.05.2021 г. се събудил със силна болка в окото и с усещане, че същото е изтекло. След консултация с лекуващия го офталмолог, на 25.05.2021 г. постъпил в СОАБАЛ „Акад. Пашев“ ЕООД. Там лекарите установили наличие на перфорация и руптура на склерата на лявото око, поради което назначили оперативно лечение. Операцията се състояла на същия ден, като на 27.05.2021 г. бил изписан с постоперативна медикаментозна терапия по схема. На контролен преглед на 12.07.2021 г. било установено „тотално периферно отлепяне на ретината“ и „задебеляване на хориоидеята към субатрофия“. Насочен бил към трансплантация на роговицата на

лявото око в Кралство Б., д-р К., който според насочващите лекари единствен би могъл да му помогне да запази зрението си, т.к. в противен случай би настъпила загуба на зрението. Ищецът се свързал с професор К. в Кралство Б., с когото уговорили процедура по трансплантация. От лечебно заведение в Б. получили оферта за лечение, както и че болницата работила с формуляр S2, като ищецът следвало да заплати само стойността на роговицата от 1464.81 евро. Сумата била платена на 30.07.2021г. и била насрочена операция за 01.09.2021 г. С писмо вх. E112-01-41/02.08.2021 г. Б. е депозирал искане за издаване на разрешение за планово лечение в държава членка на ЕС. Въпреки, че бил уведомен, че посочен лекар иска да го прегледа, за да даде своето становище по случая, на което ищецът се отзовал, преглед от лекаря не бил извършен, тъй като и на двете уговорени дати същият бил в болничен. От НЗОК не бил посочен друг лекар, тъй като имало проблем със специалистите, които да дадат мнение. Посъветвали го да отложи операцията. Ищецът обаче решил да проведе операцията на уговорената дата на собствени разноски, тъй като това бил единствения му шанс да си спаси окото, а и отлагайки я би загубил вече заплатената от него сума в размер на 1464,81 евро за роговицата. Необходимата сума събрал чрез заеми от приятели и на 01.09.2021 г. операцията се състояла в Болница „С. А.“, В., Кралство Б.. Общия размер на разходите възлизал на 5414,81 евро. Последвал е оспорения отказ с Решение № РД-Е112-85/30.09.2021г. на Управителя на НЗОК. Решението е обжалвано, като с Решение №1643/14.03.2022 г., постановено по адм. д. №10209/2021 г. на АССГ, оставено в сила с Решение №53/05.01.2023 г., постановено по адм. д. №4636/2022 г. на ВАС е отменено и преписката е върната на административния орган за произнасяне в 14-дневен срок, съобразно задължителните указания, дадени в мотивите на съдебния акт. Считано от датата на влизане в сила на съдебния акт – 05.01.2023 г. до изтичане на 14-дневния срок Управителят на НЗОК не се е произнесъл. Действия по производството са предприети на 20.01.2023 г., като на 06.03.2023 г. е издадено Решение №РД-Е-112-30, с което отново на ищеца е отказано издаване на разрешение за планово лечение в държава-членка на ЕС, за което ищецът е уведомен на датата на издаването му. При тези обстоятелства счита, че са налице кумулативните предпоставки на чл.1, ал.1 ЗОДОВ за основателност на предявените искове. Искът за неимуществени вреди е обоснован с тревожност, гняв, стрес, безпомощност. Надявал се, че НЗОК ще покрие ако не цялата, то поне част от сумата за лечение, защото обременявал съпругата си както с грижи за него, така и финансово. След като това не се случило, на няколко пъти помислял да посегне на живота си, за да я отърве от бремето, което представлява за нея, заящото държавата абдикирала и го поставила в нелепо, неизгодно положение. Загубил тотално вяра в институциите, които вместо да бранят гражданите, бранят бюджетите си. Мисълта за тази несправедливост не му дава спокойствие, чувства се в още по-голяма тежест за близките си, знаейки, че ако нещо му се случи не може да разчита на институциите. Изпитва ежедневно притеснения, неспокойство, тревожност, страх. Не може да спи, изгубил е апетита си и няма вкус към живота. Отношението, което получил от НЗОК, от експертите и служителите го карат да се чувства уницен, предаден, пренебрегнат и непълноценен човек.

Ответникът Национална здравноосигурителна каса, в представен писмен отговор, оспорва изцяло предявените искове с подробни доводи за тяхната неоснователност, поддържани и в съдебно заседание от процесуалния представител юрисконсулт А. Б.. Софийска градска прокуратура, чрез прокурор П., изразява становище за

основателност и доказаност на предявения иск за имуществени вреди, ведно с дължимите лихви. Като изцяло неоснователес счита искът за неимуществени вреди, доколкото твърденията за претърпени такива са останали недоказани.

По делото са събрани писмени и гласно доказателства.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, като прецени доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Безспорно установено по делото е, че актът - Решение № РД-Е112-85 на Управителя на НЗОК, от чиято отмяна се претендират вредите, е издаден на 30.09.2021 г. и е отменен с влязло в сила на 05.01.2023 г. съдебно решение -Решение №1643/14.03.2022 г., постановено по адм. д. №10209/2021 г. на АССГ, оставено в сила с Решение №53/05.01.2023 г., постановено по адм. д. №4636/2022 г. на ВАС, като спорът не е решен по същество, тъй като е прието, че актът е издаден в нарушение на административнопроизводствените правила, което е довело и до нарушение на материалния закон, поради което преписката е върната на административния орган за ново произнасяне. С отменения акт на ищеца е отказано разрешение за получаване на подходящо планово лечение по подадено от него Заявление № Е112-01-41/02.08.2021 г. с искане да бъде издадено разрешение за планово лечение в държава членка на ЕС (формуляр S2) за трансплантация на роговица и отлепване на ретина в Болница „С. А.“, Кралство Б., извън държавата–членка по пребиваване (формуляр S2). Именно отменения отказ ищецът твърди, че е довел до претърпени от него имуществени и неимуществени вреди, описани по-горе.

Безспорно е също, че след връщане на преписката ответникът се е произнесъл с Решение №РД-Е-112-30/06.03.2023 г., с което отново на ищеца е отказано издаване на разрешение за планово лечение в държава-членка на ЕС, за което ищецът е уведомен на датата на издаването му. Не се твърди този акт да е оспорен по съдебен ред в предвидения в закона 14-дневен срок с доводи за неговата незаконосъобразност. В исковата молба са наведени доводи за нищожност на същия, вследствие на което се претендира обезщетение за неимуществени вреди, което е отделено за разглеждане в отделно производство.

Предвид представените по делото доказателства съдът намира за безспорно установено, че ищецът е провел лечението си Болница „С. А.“, Кралство Б., където е опериран на 01.09.2021 г., като за това лечение общия размер на заплатените суми възлиза на 5414,81 евро. От събраните гласни доказателства се установи, че тази сума е събрана вследствие на продадена кола на семейството и заеми от приятели.

От събраните гласни доказателства и по-конкретно показанията на св. П., се установява също, че вследствие на отказа, обективиран в Решение № РД-Е112-85/30.09.2021 г., ищецът се почувствал обиден, засегнат, отчаял се, като приел, че никой не се интересува от него, освен най-близките му хора. Приел, че държавата го е отритнала. Приел, че с отказа ответника му е казал, че положението е такова и няма защо да се оперира, защото няма да се подобри състоянието му. Според св. К., съсед на ищеца и приятел, след като получил отказ от НЗОК ищецът станал различен човек – затворен, обезкуражен, тотално различен в отрицателна светлина. Според свидетеля сега ищецът не излиза, мълчалив е, говори само че няма смисъл от нищо в тази държава, а преди това имал планове за бъдещето. Това било така, тъй като разгичал на тези пари за да си покрие дълговете във връзка с лечението.

Съдът дава вяра на показанията и на двамата свидетели, макар че св. П. е съпруга на

ищеца. Показанията им се припокриват, последователни са и логични. Установените от тях факти не се оборват от другия събран по делото доказателствен материал.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Съгласно чл.7 от ЗОДОВ, искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес или седалището на увредения срещу органите по чл.1, ал.1 и чл.2, ал.1 от ЗОДОВ, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите. Ищцата е с адрес в [населено място], твърдяното увреждане е настъпило в [населено място], правното основание на иска е чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ, с оглед на което исковата молба е предявена пред компетентния съд при спазване на правилата за родова и местна подсъдност. Изпълнено е условието на чл. 204, ал.1 от АПК - искът е подаден от лице с надлежна процесуална легитимация и е насочен против ответник, притежаващ характеристиките по чл. 205 от АПК - юридическото лице – НЗОК, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите. Съгласно чл.6, ал.1 от Закона за здравното осигуряване, ответникът НЗОК е юридическо лице със седалище С..

За да се реализира безвиновната отговорност на държавата по реда на специалния закон ЗОДОВ следва да се установи по безспорен и категоричен начин наличието на кумулативно изискуемите предпоставки, посочени във фактическия състав на чл. 1, ал. 1 от същия, а именно: незаконосъобразен акт, издаден в резултат на административната дейност на държавен орган или негови длъжностни лица, отменен по съответния ред /освен ако се твърди, че е нищожен/, негови действия или бездействия, при или по повод изпълнение на административна дейност; вреда от такъв административен акт, действие/бездействие и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Доказателствената тежест да проведе пълно и главно доказване на посочените обстоятелства е за ищеца. При липсата на който и да е от елементите от фактическия състав на приложимата правна норма отговорността на държавата не може да бъде ангажирана.

В случая е безспорно, че решението на НЗОК от 30.09.2021 г., от което ищецът твърди, че е претърпял вредите, е отменено с влязъл в сила съдебен акт. Но се установи също, че при отмяната му е прието, че в хода на административното производство са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, поради което въпросът не е решен по същество, а преписката е изпратена на административния орган за ново произнасяне. Налице е такова от 06.03.2023 г., с което решение отново е постановен отказ. В случая вредите се претендират от решението от 30.09.2021 г. С отмяната на това решение производството не е приключило, предвид връщането на административната преписка за ново произнасяне. Административното производство по съответния въпрос приключва едва тогава, когато административният орган се произнесе със законосъобразен акт и този акт влезе в сила.

Отмяната на един от издадените в хода на производството административни актове не поражда право на обезщетение, тъй като към този момент няма завършен фактически състав за търсене на имуществена отговорност за вреди. Претендираните от лицето права се признават или отричат, със съответните правни последици, с влизане в сила на административния акт, с който органът решава въпроса по същество. Поради това в подобни случаи искът за вреди от незаконна административна дейност може да се

предяви след окончателното приключване на административното производство, ако реално има настъпили вреди в резултат на отложеното решаване на въпроса поради постановените при разглеждането на преписката незаконни актове. Макар законът (чл. 204, ал. 1 АПК) да не е формулирал по този начин условието за допустимост на исковите претенции, правилото следва да се изведе при тълкуване на разпоредбите, които характеризират отделните фази на административния процес. Това е така, защото ако искът за обезщетяване на вреди от незаконна административна дейност, внесен преди приключването на административното производство, бъде допуснат за разглеждане и отхвърлен от съда като неоснователен с мотив, че е преждевременно предявен, ищецът не би могъл повторно да предяви същият иск поради преклудиралото действие на силата на пресъдено нещо. Същевременно, ако искът за обезщетяване на вреди бъде уважен с влязло в сила решение преди административното производство да бъде завършено, възможно е да се окаже, че ищецът няма право на обезщетение, защото правото или законният интерес, които е твърдял, че са нарушени от незаконна административна дейност, обуславяща търсенето на имуществена отговорност за вреди, впоследствие са били отречени. В този смисъл е практиката на ВАС – Решение №6739/04.06.2021 г., постановено по адм. д. №11570/2020 г.

По изложените съображения настоящият състав намира, че следва да бъде отменено определението, постановено в с.з. на 21.06.2023 г., с което съдебното дирене е обявено за приключило и е даден ход на устните състезания и производството по делото следва да бъде прекратено поради недопустимост на предявените иски. Исковата молба следва да бъде върната.

Предвид изложеното съдът намира, че предявеният иск за имуществени и неимуществени вреди, заедно с акцесорните такива, са недопустими, поради което производството по делото следва да бъде прекратено.

Водим от гореизложеното и на основание чл.130 ГПК, вр. чл.144 АПК Административен съд – София-град, Второ отделение, 52 състав

О П Р Е Д Е Л И :

ОТМЕНЯ определението, постановено в с.з. на 21.06.2023 г., с което съдебното дирене е обявено за приключило и е даден ход на устните състезания.

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. д. №3022/2023 г. по описа на АССГ.

ВРЪЩА исковата молба на Т. М. Б. от [населено място], с която са предявени обективно кумулативно съединени иски за присъждане на обезщетения за претърпени вреди вследствие на отменен като незаконосъобразен административен акт - Решение №РД-Е112-85/30.09.2021 г., а именно 1.Обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на левовата равностойност на 5414,81 евро, представляващи разходи за проведено лечение, мораторна лихва за забава, считано от датата на издаване на акта, 30.09.2021 г. до датата на предявяване на иска – 28.03.2023 г. в размер на 1609,94 лева, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата и Обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 15000 лева, ведно с мораторна лихва върху сумата, считано от 30.09.2021 г. до датата на предявяване на иска – 28.03.2023 г. в размер на 2270,84 лева, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане.

Определението подлежи на обжалване и протест с частна жалба или протест пред ВАС в 7-дневен срок от уведомяването на страните и СГП.

На основание чл.138, ал.3 АПК на страните и на СГП да се изпрати препис от настоящото определение.

СЪДИЯ: